

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII

KLASY IV–VIII

Rok szkolny 2026/2027

PODSTAWA PRAWNA I ZAŁOŻENIA DOKUMENTU

Wymagania edukacyjne z historii dla klas IV–VIII na rok szkolny 2026/2027 opracowano na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego oraz podstaw programowych kształcenia ogólnego właściwych dla poszczególnych klas.

Klasa IV – wymagania opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 378, z późn. zm.), z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026 r. zmieniającego powyższe rozporządzenie (Dz. U. z 2026 r. poz. 958). Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 marca 2026 r. nową podstawę programową stosuje się od roku szkolnego 2026/2027 m.in. w klasie IV szkoły podstawowej.

Klasy V–VIII – wymagania opracowano na podstawie dotychczasowej podstawy programowej określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.), w brzmieniu uwzględniającym w szczególności zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 996). Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. dotychczasową podstawę programową stosuje się w roku szkolnym 2026/2027 w klasach V–VIII szkoły podstawowej.

Stan prawny: 1 września 2026 r.

KLASA IV

Wymagania edukacyjne z historii – rok szkolny 2026/2027

Uczeń:

- 1) wyjaśnia, czym jest historia i czym zajmuje się historyk;
- 2) wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości i wskazuje jej związki ze współczesnością;
- 3) wyjaśnia, czym są źródła historyczne, rozpoznaje ich podstawowe rodzaje i wskazuje przykłady;
- 4) wyszukuje informacje w prostych źródłach historycznych oraz wyjaśnia, dlaczego źródła mogą różnić się wiarygodnością;
- 5) odróżnia wydarzenia historyczne od legendy i fikcji;

- 6) zbiera i przedstawia informacje dotyczące historii swojej rodziny, rozpoznaje pamiątki rodzinne oraz wyjaśnia znaczenie genealogii;
- 7) posługuje się pojęciami związanymi z czasem historycznym, m.in.: data, rok, wiek, tysiąclecie, era, nasza era, przed naszą erą;
- 8) porządkuje wydarzenia chronologicznie i umieszcza je na osi czasu;
- 9) określa wiek wydarzenia oraz oblicza upływ czasu między wydarzeniami, również znajdującymi się przed naszą erą.
- 10) wyjaśnia pojęcia: ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm oraz ich znaczenie;
- 11) rozpoznaje polskie symbole państwowe – godło, barwy narodowe i hymn państwowy – oraz wyjaśnia ich znaczenie;
- 12) wymienia najważniejsze święta państwowe i narodowe oraz wskazuje wydarzenia, do których one nawiązują;
- 13) wskazuje na mapie Polskę oraz najważniejsze regiony historyczne, w tym region swojego zamieszkania;
- 14) przedstawia wybrane informacje dotyczące historii swojej miejscowości i regionu;
- 15) wymienia wybrane postacie, wydarzenia, zabytki i miejsca pamięci związane z historią swojej okolicy oraz wyjaśnia potrzebę ochrony dziedzictwa historycznego;
- 16) wymienia wybrane legendy związane ze swoim regionem i odróżnia w nich elementy historyczne od fikcyjnych;
- 17) odczytuje podstawowe informacje z mapy historycznej, posługując się jej tytułem, legendą i symbolami;
- 18) odróżnia mapę od planu oraz wskazuje na mapie miejsca i obszary związane z omawianymi wydarzeniami.
- 19) opisuje warunki życia pierwszych ludzi i wyjaśnia, w jaki sposób zdobywali oni pożywienie;
- 20) wyjaśnia znaczenie przejścia człowieka od koczowniczego do osiadłego trybu życia oraz pojęcie rewolucji neolitycznej;
- 21) wskazuje znaczenie rozwoju rolnictwa, hodowli zwierząt i powstawania pierwszych osad;
- 22) wskazuje na mapie obszary, na których powstały pierwsze cywilizacje, i wyjaśnia wpływ wielkich rzek oraz warunków naturalnych na ich rozwój;
- 23) wymienia najważniejsze osiągnięcia ludów pierwszych cywilizacji, w tym Sumerów, Babilończyków i Fenicjan;
- 24) opisuje organizację państwa i społeczeństwa starożytnego Egiptu oraz wyjaśnia rolę faraona;
- 25) przedstawia najważniejsze elementy wierzeń Egipcjan, w tym wiarę w wielu bogów i życie pozagrobowe;
- 26) wyjaśnia znaczenie piramid i mumifikacji oraz rozpoznaje wybrane zabytki starożytnego Egiptu;
- 27) przedstawia najważniejsze osiągnięcia starożytnych Egipcjan w dziedzinie nauki, techniki, architektury i sztuki;
- 28) wyjaśnia znaczenie wynalezienia pisma dla rozwoju cywilizacji;

- 29) rozpoznaje podstawowe rodzaje pisma starożytnego, w tym pismo klinowe, hieroglify i alfabet fenicki, oraz wskazuje przykłady wpływu dawnych systemów pisma na współczesność.
- 30) wskazuje na mapie obszar starożytnej Grecji i wyjaśnia wpływ warunków naturalnych na życie jej mieszkańców;
- 31) wyjaśnia, czym była polis, oraz wymienia podstawowe elementy życia społecznego i gospodarczego starożytnych Greków;
- 32) przedstawia najważniejsze elementy religii i mitologii greckiej, rozpoznaje wybranych bogów i herosów oraz wyjaśnia znaczenie mitów;
- 33) opisuje życie mieszkańców starożytnych Aten;
- 34) wyjaśnia, na czym polegała demokracja ateńska, kim był obywatel i w jaki sposób obywatele uczestniczyli w sprawowaniu władzy;
- 35) rozpoznaje najważniejsze miejsca i zabytki starożytnych Aten, w tym Akropol i Partenon;
- 36) przedstawia najważniejsze osiągnięcia starożytnych Greków w dziedzinie filozofii, nauki, literatury, architektury i sztuki oraz wymienia wybrane postacie związane z kulturą grecką;
- 37) wyjaśnia znaczenie teatru w kulturze greckiej i rozróżnia tragedię oraz komedię;
- 38) przedstawia początki i znaczenie starożytnych igrzysk olimpijskich;
- 39) wskazuje przykłady wpływu osiągnięć starożytnych Greków na kulturę i życie współczesnego człowieka.
- 40) wskazuje na mapie Rzym, Italię oraz obszar Imperium Rzymskiego;
- 41) przedstawia początki państwa rzymskiego oraz rozróżnia główne okresy jego dziejów: królestwo, republikę i cesarstwo;
- 42) wyjaśnia podstawowe zasady funkcjonowania republiki rzymskiej i rolę senatu, zgromadzenia ludowego oraz urzędników;
- 43) wyjaśnia, w jaki sposób Rzym stworzył rozległe imperium, oraz wskazuje na mapie kierunki jego podbojów;
- 44) wymienia wybrane postacie związane z dziejami Rzymu, w tym Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta;
- 45) opisuje strukturę społeczeństwa rzymskiego i wyjaśnia położenie patrycjuszów, plebejuszów i niewolników;
- 46) przedstawia wybrane elementy życia codziennego mieszkańców starożytnego Rzymu;
- 47) przedstawia najważniejsze osiągnięcia Rzymian, w szczególności w dziedzinie prawa, budownictwa, architektury i komunikacji;
- 48) rozpoznaje przykłady rzymskich budowli i osiągnięć technicznych, m.in. Koloseum, akwedukty, drogi i łuki triumfalne;
- 49) przedstawia podstawowe informacje dotyczące narodzin i rozwoju chrześcijaństwa;
- 50) przedstawia najważniejsze informacje dotyczące działalności Jezusa oraz rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w Imperium Rzymskim;

- 51) wyjaśnia przyczyny prześladowania pierwszych chrześcijan i znaczenie zgody na swobodne wyznawanie chrześcijaństwa w cesarstwie;
- 52) wskazuje przykłady wpływu dziedzictwa starożytnego Rzymu i chrześcijaństwa na kulturę europejską;
- 53) wyjaśnia znaczenie 476 roku jako umownej daty końca starożytności.

KLASA V

Wymagania edukacyjne z historii – rok szkolny 2026/2027

Uczeń:

- 1) opisuje życie pierwszych ludzi, porównuje koczowniczy i osiadły tryb życia oraz wyjaśnia znaczenie rewolucji neolitycznej;
- 2) wskazuje na mapie obszary pierwszych cywilizacji i wyjaśnia wpływ wielkich rzek oraz warunków naturalnych na ich rozwój;
- 3) charakteryzuje społeczeństwo, wierzenia i najważniejsze osiągnięcia cywilizacji Mezopotamii i starożytnego Egiptu;
- 4) przedstawia najważniejsze informacje dotyczące dziejów i religii starożytnego Izraela oraz odróżnia politeizm od monoteizmu;
- 5) wymienia wybrane osiągnięcia cywilizacji Indii i Chin;
- 6) rozpoznaje podstawowe rodzaje pisma starożytnego i wyjaśnia znaczenie wynalezienia pisma dla rozwoju cywilizacji.
- 7) wskazuje na mapie obszar starożytnej Grecji i wyjaśnia wpływ warunków naturalnych na życie jej mieszkańców;
- 8) charakteryzuje greckie polis, społeczeństwo i demokrację ateńską oraz porównuje życie w Atenach i Sparcie;
- 9) przedstawia przyczyny i najważniejsze wydarzenia wojen grecko-perskich;
- 10) charakteryzuje religię i mitologię Greków oraz wymienia najważniejszych bogów i bohaterów mitologicznych;
- 11) przedstawia osiągnięcia Greków w dziedzinie filozofii, nauki, literatury, teatru, architektury i sztuki oraz wyjaśnia znaczenie igrzysk olimpijskich;
- 12) przedstawia dokonania Aleksandra Wielkiego i wyjaśnia, czym była kultura hellenistyczna.
- 13) przedstawia początki Rzymu oraz charakteryzuje najważniejsze cechy monarchii, republiki i cesarstwa;
- 14) wyjaśnia zasady funkcjonowania republiki rzymskiej, wymienia najważniejsze grupy społeczne i przedstawia rolę Juliusza Cezara oraz Oktawiana Augusta;
- 15) wskazuje na mapie rozwój terytorialny Imperium Rzymskiego i wyjaśnia znaczenie armii oraz procesu romanizacji;
- 16) opisuje życie codzienne mieszkańców cesarstwa oraz najważniejsze osiągnięcia Rzymian w dziedzinie prawa, budownictwa, architektury i kultury;
- 17) przedstawia narodziny i rozwój chrześcijaństwa, przyczyny prześladowań chrześcijan oraz znaczenie edyktu mediolańskiego;

- 18) wyjaśnia przyczyny podziału i upadku cesarstwa zachodniorzymskiego oraz wskazuje dziedzictwo Rzymu obecne we współczesnej Europie.
- 19) charakteryzuje Cesarstwo Bizantyjskie i jego kulturę oraz przedstawia najważniejsze dokonania Justyniana Wielkiego;
- 20) przedstawia narodziny islamu, podstawowe zasady tej religii oraz rozwój i osiągnięcia cywilizacji arabskiej;
- 21) przedstawia powstanie i rozwój państwa Franków oraz dokonania Karola Wielkiego;
- 22) wyjaśnia najważniejsze przemiany polityczne i religijne średniowiecznej Europy, w tym znaczenie schizmy wschodniej;
- 23) wyjaśnia rolę Kościoła w średniowieczu oraz przyczyny i skutki sporów między władzą świecką i duchowną.
- 24) wyjaśnia zasady systemu feudalnego i charakteryzuje podział społeczeństwa średniowiecznego na stany;
- 25) opisuje życie i kulturę rycerstwa oraz wyjaśnia pojęcia związane z funkcjonowaniem średniowiecznego społeczeństwa;
- 26) opisuje życie mieszkańców średniowiecznej wsi i miasta, organizację samorządu miejskiego oraz zajęcia poszczególnych grup społecznych;
- 27) przedstawia rolę duchowieństwa, klasztorów i uniwersytetów w średniowiecznej Europie;
- 28) rozpoznaje i porównuje styl romański i gotycki oraz wskazuje przykłady średniowiecznych zabytków.
- 29) przedstawia pochodzenie i kulturę Słowian oraz genezę państwa pierwszych Piastów;
- 30) opisuje panowanie Mieszka I, okoliczności chrztu Polski i wyjaśnia jego znaczenie;
- 31) przedstawia dokonania Bolesława Chrobrego, misję św. Wojciecha, znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego oraz pierwszej koronacji królewskiej;
- 32) wyjaśnia przyczyny kryzysu państwa Piastów i przedstawia działania Kazimierza Odnowiciela oraz Bolesława Śmiałego;
- 33) przedstawia panowanie Bolesława Krzywoustego, znaczenie jego testamentu oraz opisuje organizację społeczeństwa i gospodarki państwa pierwszych Piastów.
- 34) przedstawia przyczyny i skutki rozbitcia dzielnicowego, najazdów mongolskich oraz sprowadzenia Krzyżaków na ziemie polskie;
- 35) opisuje proces jednoczenia państwa polskiego i dokonania Władysława Łokietka;
- 36) charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną Kazimierza Wielkiego oraz znaczenie jego reform i utworzenia Akademii Krakowskiej;
- 37) wyjaśnia przyczyny i następstwa unii Polski z Litwą oraz przedstawia najważniejsze wydarzenia konfliktów polsko-krzyżackich, w tym bitwę pod Grunwaldem i wojnę trzynastoletnią;
- 38) opisuje rozwój monarchii stanowej, powstanie stanu szlacheckiego i sejmu walnego oraz znaczenie przywilejów szlacheckich i konstytucji Nihil novi.

KLASA VI

Wymagania edukacyjne z historii – rok szkolny 2026/2027

Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny wielkich odkryć geograficznych, przedstawia najważniejsze wyprawy odkrywcze i wskazuje ich trasy na mapie;
- 2) charakteryzuje cywilizacje prekolumbijskie oraz wyjaśnia przebieg i skutki podboju Ameryki przez Europejczyków;
- 3) ocenia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata;
- 4) wyjaśnia znaczenie renesansu i humanizmu, przedstawia najważniejszych twórców i osiągnięcia kultury odrodzenia;
- 5) wyjaśnia znaczenie wynalezienia druku oraz przemian w nauce i sposobie postrzegania świata;
- 6) przedstawia przyczyny i skutki reformacji, główne wyznania protestanckie oraz działania Kościoła katolickiego związane z kontrreformacją.
- 7) charakteryzuje prawa i obowiązki szlachty, zasady demokracji szlacheckiej i funkcjonowanie sejmu walnego;
- 8) opisuje gospodarkę folwarczno-pańszczyźnianą oraz sytuację szlachty, mieszczan i chłopów;
- 9) przedstawia najważniejsze wydarzenia i osiągnięcia Polski w czasach ostatnich Jagiellonów, w tym hołd pruski;
- 10) charakteryzuje polski renesans oraz najważniejsze osiągnięcia kultury i nauki „złotego wieku”;
- 11) wyjaśnia przyczyny, postanowienia i skutki unii lubelskiej oraz charakteryzuje Rzeczpospolitą Obojga Narodów;
- 12) przedstawia stosunki wyznaniowe w Rzeczypospolitej i znaczenie konfederacji warszawskiej;
- 13) wyjaśnia zasady wolnej elekcji oraz znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa.
- 14) przedstawia najważniejsze przyczyny, przebieg i skutki wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją, Kozakami i Turcją w XVII w.;
- 15) wskazuje na mapie najważniejsze miejsca bitew i zmian terytorialnych oraz wyjaśnia rolę najważniejszych postaci związanych z konfliktami XVII w.;
- 16) wyjaśnia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego, potopu szwedzkiego oraz wojen z Turcją;
- 17) przedstawia znaczenie najważniejszych zwycięstw Rzeczypospolitej, w tym obrony Jasnej Góry, bitwy pod Chocimiem i odsieczy wiedeńskiej;
- 18) wyjaśnia przyczyny kryzysu politycznego i gospodarczego Rzeczypospolitej w XVII w., w tym skutki wojen i stosowania liberum veto;
- 19) charakteryzuje kulturę baroku i sarmatyzm.
- 20) porównuje monarchię absolutną we Francji z monarchią parlamentarną w Anglii;
- 21) charakteryzuje najważniejsze idee i osiągnięcia oświecenia, w tym zasadę trójpodziału władzy;

- 22) wyjaśnia, czym był absolutyzm oświecony i wskazuje przykłady reform przeprowadzanych w Rosji, Prusach i Austrii;
- 23) wyjaśnia przyczyny konfliktu kolonii brytyjskich z metropolią oraz przedstawia przebieg wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych;
- 24) wyjaśnia znaczenie Deklaracji Niepodległości i Konstytucji Stanów Zjednoczonych oraz przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość USA.
- 25) charakteryzuje sytuację Rzeczypospolitej w czasach saskich i wyjaśnia przyczyny osłabienia państwa;
- 26) przedstawia okoliczności wyboru Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz przyczyny i skutki I rozbioru Polski;
- 27) przedstawia najważniejsze reformy i osiągnięcia polskiego oświecenia, w tym działalność Komisji Edukacji Narodowej;
- 28) opisuje obrady Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia i znaczenie Konstytucji 3 maja;
- 29) wyjaśnia znaczenie konfederacji targowickiej i wojny w obronie Konstytucji;
- 30) przedstawia przyczyny, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego oraz kolejnych rozbiorów Polski;
- 31) wskazuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej.
- 32) wyjaśnia przyczyny i przedstawia najważniejsze etapy rewolucji francuskiej oraz znaczenie Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela;
- 33) charakteryzuje powstanie republiki we Francji, terror jakobiński i przemiany ustrojowe okresu rewolucji;
- 34) przedstawia drogę Napoleona Bonapartego do władzy, jego reformy, podboje oraz wpływ jego działań na Europę;
- 35) wyjaśnia znaczenie Legionów Polskich we Włoszech i przedstawia rolę Jana Henryka Dąbrowskiego oraz Józefa Wybickiego;
- 36) przedstawia powstanie, ustrój i dzieje Księstwa Warszawskiego oraz udział Polaków w wojnach napoleońskich;
- 37) wyjaśnia przyczyny klęski Napoleona i ocenia jego politykę wobec sprawy polskiej.

UMIEJĘTNOŚCI ROZWIJANE W TOKU CAŁEGO ROKU. Uczeń:

- 1) prawidłowo posługuje się pojęciami historycznymi;
- 2) umieszcza wydarzenia, procesy i postacie w czasie oraz porządkuje je chronologicznie;
- 3) korzysta z mapy historycznej, osi czasu, tekstów źródłowych, materiałów ikonograficznych, danych statystycznych i innych źródeł informacji;
- 4) wyszukuje, porównuje i interpretuje informacje oraz formułuje na ich podstawie wnioski;
- 5) rozpoznaje przyczyny i skutki wydarzeń oraz wyjaśnia związki między wydarzeniami i procesami historycznymi;
- 6) tworzy krótkie i dłuższe wypowiedzi historyczne, posługując się poznaną wiedzą, oraz uzasadnia swoje stanowisko.

KLASA VII

Wymagania edukacyjne z historii – rok szkolny 2026/2027

Uczeń:

- 1) przedstawia najważniejsze postanowienia kongresu wiedeńskiego i wskazuje wynikające z nich zmiany polityczne i terytorialne w Europie;
- 2) wyjaśnia zasady nowego porządku europejskiego oraz rolę Świętego Przymierza;
- 3) charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki rewolucji przemysłowej oraz znaczenie najważniejszych wynalazków;
- 4) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze wywołane industrializacją i urbanizacją;
- 5) przedstawia podstawowe założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu oraz początki ruchu robotniczego.
- 6) wskazuje podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim i charakteryzuje sytuację Polaków w poszczególnych zaborach;
- 7) opisuje ustrój, gospodarkę, kulturę i edukację Królestwa Polskiego;
- 8) przedstawia przyczyny, przebieg i skutki powstania listopadowego;
- 9) wyjaśnia znaczenie Wielkiej Emigracji, wymienia jej główne nurty polityczne i najważniejszych przedstawicieli;
- 10) charakteryzuje polską kulturę romantyczną oraz jej znaczenie dla podtrzymywania świadomości narodowej.
- 11) przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny secesyjnej oraz rozwój Stanów Zjednoczonych w XIX w.;
- 12) opisuje proces zjednoczenia Włoch i Niemiec oraz wynikające z niego zmiany na mapie Europy;
- 13) wyjaśnia przyczyny i następstwa europejskiej ekspansji kolonialnej;
- 14) charakteryzuje przemiany polityczne i proces demokratyzacji społeczeństw europejskich;
- 15) przedstawia wpływ rozwoju nauki, techniki, przemysłu i komunikacji na życie ludzi w drugiej połowie XIX w.;
- 16) charakteryzuje najważniejsze przemiany społeczne, obyczajowe i kulturalne epoki.
- 17) przedstawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego oraz znaczenie uwłaszczenia chłopów;
- 18) charakteryzuje politykę rusyfikacji i germanizacji oraz różne formy oporu społeczeństwa polskiego wobec zaborców;
- 19) wyjaśnia znaczenie autonomii galicyjskiej oraz pracy organicznej i pracy u podstaw;
- 20) przedstawia rozwój ruchu robotniczego, narodowego i ludowego na ziemiach polskich;
- 21) charakteryzuje przemiany społeczne i proces kształtowania się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków;

- 22) przedstawia najważniejsze założenia i osiągnięcia pozytywizmu oraz Młodej Polski.
- 23) wyjaśnia przyczyny I wojny światowej oraz charakteryzuje rywalizację mocarstw i powstanie przeciwstawnych bloków polityczno-wojskowych;
- 24) przedstawia przebieg wojny na najważniejszych frontach i wyjaśnia wpływ nowych rodzajów broni i techniki na sposób prowadzenia walk;
- 25) przedstawia przyczyny i skutki rewolucji w Rosji oraz przejęcie władzy przez bolszewików;
- 26) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej;
- 27) przedstawia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny w czasie wojny oraz rolę najważniejszych postaci w walce o odzyskanie niepodległości.
- 28) przedstawia skutki I wojny światowej, zasady ładu wersalskiego oraz rolę Ligi Narodów;
- 29) wyjaśnia przyczyny i skutki wielkiego kryzysu gospodarczego;
- 30) charakteryzuje kryzys demokracji oraz powstanie i funkcjonowanie systemów totalitarnych w ZSRS i III Rzeszy;
- 31) rozpoznaje najważniejsze cechy ideologii nazistowskiej i komunistycznej oraz sposoby sprawowania władzy przez totalitarne państwa;
- 32) przedstawia najważniejsze przemiany kultury i życia społecznego w dwudziestoleciu międzywojennym;
- 33) charakteryzuje ekspansywną politykę państw totalitarnych oraz politykę ustępstw państw zachodnich wobec Hitlera.
- 34) przedstawia proces odzyskania przez Polskę niepodległości i tworzenia władz II Rzeczypospolitej;
- 35) opisuje walkę o granice państwa polskiego, w tym wojnę polsko-bolszewicką i znaczenie Bitwy Warszawskiej;
- 36) charakteryzuje ustrój II Rzeczypospolitej, rządy parlamentarne, przewrót majowy i rządy sanacji;
- 37) przedstawia sytuację społeczną i narodowościową II RP oraz najważniejsze problemy i osiągnięcia gospodarcze państwa;
- 38) wymienia najważniejsze osiągnięcia polskiej nauki i kultury okresu międzywojennego;
- 39) charakteryzuje politykę zagraniczną II Rzeczypospolitej oraz położenie Polski w przededniu II wojny światowej.

KLASA VIII

Wymagania edukacyjne z historii – rok szkolny 2026/2027

Uczeń:

- 1) charakteryzuje sytuację Polski w przededniu wojny, przedstawia agresję Niemiec i ZSRS na Polskę oraz najważniejsze wydarzenia kampanii polskiej 1939 r.;
- 2) przedstawia najważniejsze etapy i przełomowe wydarzenia II wojny światowej w Europie, Afryce, Azji i na Pacyfiku oraz wskazuje je w czasie i przestrzeni;

- 3) charakteryzuje politykę okupacyjną III Rzeszy, eksterminację ludności oraz Zagładę Żydów i Romów;
- 4) przedstawia różne postawy ludności państw okupowanych wobec niemieckiej polityki terroru i Zagłady;
- 5) wyjaśnia znaczenie powstania Wielkiej Koalicji i przedstawia najważniejsze decyzje konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie;
- 6) wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi i przedstawia skutki II wojny światowej.
- 7) przedstawia podział ziem polskich i porównuje politykę okupacyjną Niemiec i ZSRS;
- 8) wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich dokonanych na obywatelach polskich oraz form represji i eksterminacji;
- 9) przedstawia powstanie i działalność polskich władz na uchodźstwie oraz Polskiego Państwa Podziemnego;
- 10) charakteryzuje różne formy polskiego ruchu oporu i działalności konspiracyjnej;
- 11) opisuje Zagładę Żydów na ziemiach polskich, powstanie w getcie warszawskim oraz różne postawy Polaków wobec prześladowanej ludności żydowskiej;
- 12) przedstawia przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego;
- 13) charakteryzuje udział Polaków w działaniach wojennych na różnych frontach II wojny światowej.
- 14) przedstawia polityczne, społeczne i gospodarcze skutki wojny oraz powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- 15) wyjaśnia genezę zimnej wojny, podział świata na dwa bloki polityczno-wojskowe oraz sytuację Niemiec po wojnie;
- 16) charakteryzuje sytuację państw bloku wschodniego i politykę ZSRS wobec państw zależnych;
- 17) przedstawia wybrane konflikty okresu zimnej wojny oraz rywalizację USA i ZSRS;
- 18) wyjaśnia przyczyny i skutki dekolonizacji oraz najważniejszych konfliktów na Bliskim Wschodzie;
- 19) przedstawia genezę i główne etapy integracji europejskiej;
- 20) charakteryzuje najważniejsze przemiany społeczne i kulturowe drugiej połowy XX w.;
- 21) przedstawia przyczyny kryzysu i upadku bloku wschodniego oraz ZSRS.
- 22) przedstawia okoliczności przejęcia i umacniania władzy przez komunistów w Polsce;
- 23) charakteryzuje działalność podziemia niepodległościowego oraz represje wobec przeciwników władzy komunistycznej;
- 24) opisuje powojenną odbudowę kraju oraz najważniejsze przemiany społeczne i gospodarcze;
- 25) charakteryzuje stalinizm w Polsce, mechanizmy terroru, propagandy i kontroli społeczeństwa;
- 26) przedstawia przemiany polityczne związane z Polskim Październikiem i rządami Władysława Gomułki;
- 27) wyjaśnia przyczyny, przebieg i skutki kryzysów społecznych w PRL, w tym wydarzeń 1956, 1968 i 1970 r.;

- 28) charakteryzuje stosunki państwo–Kościół oraz rolę Kościoła w społeczeństwie PRL.
- 29) charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Polski w latach 70. XX wieku;
- 30) przedstawia narodziny i działalność opozycji demokratycznej oraz znaczenie wyboru Karola Wojtyły na papieża i jego pierwszej pielgrzymki do Polski;
- 31) wyjaśnia przyczyny strajków w 1980 r. i powstania NSZZ „Solidarność” oraz przedstawia najważniejsze postulaty i postacie tego ruchu;
- 32) wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego oraz przedstawia jego przebieg i skutki;
- 33) charakteryzuje kryzys systemu komunistycznego, obrady Okrągłego Stołu i wybory w czerwcu 1989 r.;
- 34) wyjaśnia znaczenie wydarzeń 1989 r. dla upadku komunizmu w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej oraz powstania III Rzeczypospolitej.
- 35) charakteryzuje najważniejsze przemiany polityczne, ustrojowe, gospodarcze i społeczne w Polsce po 1989 r.;
- 36) wyjaśnia znaczenie przemian ustrojowych i gospodarczych dla budowy demokratycznej III Rzeczypospolitej;
- 37) przedstawia proces zbliżania Polski do struktur zachodnich;
- 38) wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO i Unii Europejskiej;
- 39) wskazuje najważniejsze przemiany w Polsce i Europie po zakończeniu zimnej wojny.

UMIEJĘTNOŚCI ROZWIJANE W TOKU CAŁEGO ROKU. Uczeń:

- 1) prawidłowo posługuje się pojęciami historycznymi;
- 2) umieszcza wydarzenia, procesy i postacie w czasie oraz porządkuje je chronologicznie;
- 3) korzysta z mapy historycznej, osi czasu, tekstów źródłowych, materiałów ikonograficznych, danych statystycznych i innych źródeł informacji;
- 4) wyszukuje, porównuje i interpretuje informacje oraz formułuje na ich podstawie wnioski;
- 5) rozpoznaje przyczyny i skutki wydarzeń oraz wyjaśnia związki między wydarzeniami i procesami historycznymi;
- 6) tworzy krótkie i dłuższe wypowiedzi historyczne, posługując się poznaną wiedzą, oraz uzasadnia swoje stanowisko.

WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO UCZNIÓW

Warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów znajdują się w Rozdziale 7 „Warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów”, § 65 Statutu Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bolesława Chrobrego w Kołobrzegu.

Opracował zespół przedmiotowy nauczycieli historii w składzie:

Ewelina Dudek-Rosiak, Agata Mikołajek, Teresa Urbańska.

